
Kantate ved Regensens Rusgildes Sold

Lyrik af

Kaj Munk

Udgivet i 2018. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Kilde Munk, Kaj. 1949. "Kantate ved Regensens Rusgildes Sold", i: *Mindeudgave Digte*, side: 64, København: Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck.

Kantate ved Regensens Rusgildes Sold

De gamle Guder døde.
De stolte Helligdommes ranke Søjler
brød sammen i en raakold Nattestorm,
og Nymferne, der svam i Bækkens Bølger,
og de forborgent smilende Dryader
forkøledes i Efteraarets Klamhed
og døde.
Skønt – nej, så var det ikke.
Olympens glade Godeflok forfaldt.
I Yppighed, for skøn og kælen Vellyst
svandt Tiden for dem, og den store Zeus
ihukom ej Titanerne i Bjerget,
der ganske vist var bundne og var Trælle,
selv ingen Fare for Olympen mer,
dog avlede i Lænkerne og Mørket
en vanskabt Dværgeflok.
Og disse Dvæрге hadede Olympen,
dens frie, lyse Liv i Lyst og Løgn;
omsider krøb de frem af Bjergets Sprækker
nærsynede og nittende med Blikket;
de løfted i de plumpe Gravepoter
„Sandhedens“, „Tankens“ hvide Søgelys.
Og som en fager Mø i Sceneskæret
kan tykkes gusten-bleg, begav det sig,
at alt, hvad Søgelysets Straale ramte,
falmed og visned og blev gult og grimt.

Men ført af ufortrøden Fremdrift kravled
de opad, naa'de selv Olympens Top,
og Guderne forfærdedes ved Synet
og vendte deres Ansigt bort i Lede.
Saa vandt Titanerynglen Overhaand.
De høje Guder glemte deres Stolthed,
fornedrede sig selv til dyb Foragt.
I Stedet for med oprejst trodsig Pande
at tage Døden af en lumpen Fjende
begyndte de i deres Angst for Døden
at købe Livet sælgende sig selv;
og for at tækkes en forandret Tid
forandrede sig altsaa Evigheden,
fordærved Kindens karske Lød med Sminke
og fik Sufflør og lærte Hyklerord.
Kun een holdt Stand,
en slank, spædlemmet Yngling, fast en Dreng,
hans Navn var Eros; og jo mer han saa
den kække Ares drive boglig Sysse
og Hermes sige „vist?“ til hvert et Ord,
den gamle Zeus slaa sig paa Pauli Breve,
og Dionysos, aah, tilforn saa skøn,
og nu med tinnit Blik og svampet Næse,
mens Afrodite, Himmeldronningen,
hans egen Mor, paa Gadehjørner stod
med skamløst Smil om sminkesmurte Læber
og greb med lange, gule Fingre efter
hvert anet Rov og blottet ham sit slatne Bryst –
– des mere vaanded sig hans unge Sjæl,
de hektisk røde Kinders Glød tog til
som Skæret i de oceanblaa Øjne
af Drømmen om en Verden fjern og ren,
han knuged hjælpeløst de fine, hvide,
nervøse Hænder sammen over Brystet,
han vilde ikke bringe noget Offer
til en forsimplet og forsigtig Tid.

Dog, Brødre, her, blandt jer, i denne Sal
her føler jeg mig end i værdigt Selskab.
Jeg ved det nok, der er maaske en enkelt
herinde, der er ej mit Venskab værd
og ikke eders – en, der er tilfreds
med Livets Kaar i Gazas Møllefængsel
foruden Udsyn op til Nattens Stjerner
og uden Tro paa Guder eller Gud.
Men, mine Brødre, som jeg holder af,
der er dog den blandt jer, der endnu elsker
den fyrige, logikforagtende,
fandenivoldske, kække, kaade Ares,
hvis Lyst det er at slaas og slaa ihjel,
den, der er fuld af grænseløs Beundring
for Snillets sindrige Hefaistos,
den, der i aandeløs betaget Lytten
kan glemme Tid og Timer, naar Apollon
godkender Orfeus som sin ægte Søn,
den, der vil vi' sit Liv til tro at tjene
Apollons anden Søn, den urtekloge,
den smertelindrende Asklepios,
den, der i Sjællands Sø'r og Jyllands Heder
fandt, det var evig Løgn, at Pan var død,
og den, der frejdigt hylder Dionysos
kun som den livberuste, glade Ungdoms,
den vinomkranste, unge Glædes Gud –
og Afrodites smækre Dejlighed,
saa smal en Midje og saa runde Arme,
og Danmark selv i hendes søde Ansigt:
de hvide Tænder og den røde Mund.

Saa gik det ikke mig; thi kun forgæves
har jeg søgt Vej i Mørket og i Stormen.
Ak, hver en Gud har skjult sit Aasyn for mig –
undtagen een – og Eros er hans Navn.
I tause Nætter i min stille Stue,
naar Vindens Vesus aanded mod min Rude, –
eller paa Vandring i de kvældgraa Skove,
naar Regnen siled træt til Løvets Fald,
da kom han til mig – tyst – paa bare Fødder
og smilte tungsindsblidt mig ind i Øjet;
thi Eros er den dybe, saare Længsel
mod det *uden for* Rum og *over* Tid.

Men Brødre, Øjeblikkets korte Glæde,
Glemslens og Smilets og den kaade Spøgs,
den indholdsløse Skæmtes – hvi skal den fattes
en Gud?
Hej! Op da! Skab en Gud!
Vi øve vil en Stordaad her i Aften:
avle en Gud og give Guden Navn.
Det er da noget! – Hør, *jeg* døber ham,
og *I* er Faddere, maa sørge for
hans Vækst udi den rette Hedningtro!
Saa vord da, Gud for Øjeblikkets Glæde,
for Glemslens, Smilets og den kaade Skæmtes,
og være skal dit Navn Brakykronos,
den korte Tid, det rappe Øjeblik.
Nu er han her. Nu vil vi dyrke ham,
og ellers glemme hver en Gud i Aften
og glemme grundigt.
Morgendagen vil
med surgraa Mine nok os minde om,
at Zeus blev dømt til Alimentation
og maatte vedgaa trist Patemiteten
til Tømmermanden – hik – Hefaistos.